

Oponentský posudek

na doktorskou disertační práci zpracovanou JUDr. Terezou Nekovářovou, LL.M.

na téma

Daň z vína z pohledu práva Evropské unie

Na problematiku výběru a správy jednotlivých daní je možné pohlížet z různých hledisek, z různých úhlů. Nové přístupy se vyvíjejí často mnohem rychleji než právní úprava, která by měla vztahy, které v souvislosti s používáním nových nástrojů vznikají, upravit. Platí to nejen o vztazích soukromoprávních, ale zejména o vztazích veřejnoprávních. Při zkoumání právních otázek spojených se správou daní je nutné uvést, že nejde jen o izolovanou oblast práva, vhodné je zamyslet se i nad možnostmi a rozsahem zapracování určitých ekonomických souvislostí do nových právních úprav. Problematika pohledu na daňovou problematiku z úhlu práva Evropské unie (zaměřená na oblast daně z vína), kterou si zvolila doktorandka pro svoji disertační práci, je problematikou, které se v odborných publikacích zatím příliš pozornosti nevěnuje. Toto je nutné, zejména z pohledu volby tématu, ocenit.

Předložená disertační práce je rozčleněna - kromě úvodu a závěru - na šest různě velkých částí. Podíváme-li se na vlastní text práce, lze ji fakticky rozdělit na několik částí.

První část - zahrnující úvod a kapitoly I. a II. - je věnována vymezení a odůvodnění volby tématu, metod zpracování či zařazení tématu práce do širších souvislostí. Je zde také přiblížen historický vývoj procesu harmonizace právní úpravy u daně z vína a správy této daně.

Druhý úsek – kapitoly III. - IV. - tvoří těžiště práce, kde dochází k vymezení podstaty zdanění vína podle směrnice EU a je přiblíženo promítnutí harmonizace daně z vína do legislativy členských zemí EU. K této části je možné zařadit i kapitolu V., která se zabývá podrobněji daní z vína v České republice. Právě tato kapitola V. je pojata poněkud odlišně od částí předchozích, které jsou věnované jednotlivým státům EU. Bylo by vhodné při ústní obhajobě sdělit, co k tomu autorku vedlo a proč nepostupovala i u ČR stejně jako u ostatních států. Tímto přístupem poněkud vyčleňuje ČR ze srovnání, které je u všech ostatních států postaveno na jednotném přístupu ke zdanění této komodity. Navíc se zde popisují i otázky vinařství v ČR, což u ostatních států zařazeno není.

Již v úvodu práce – na str. 11 – autorka uvádí, že není jejím cílem rozebírat otázky vinařství do hloubky, že jsou to části pro určité dokreslení rozebírané problematiky. Domnívám se, že ale právě vymezení problematiky vinařství a jeho zařazení do samostatné kapitoly poté, kdy je přiblížena otázka daně z vína v ČR, by odůvodňovalo zařazení těchto otázek do samostatné kapitoly a provedení určitého evropského srovnání i v této sféře. Potom by tam mohla být zařazena také

problematika Vinařského fondu a jeho role v rozpočtovém hospodaření i to, jak se k otázce finanční podpory vína a vinohradnictví staví EU jako celek či jednotlivé členské státy, kterých se tato problematika dotýká. Tato otázka se objevuje jako významná i proto, že v další části autorka přibližuje obsah základních Směrnic EU, které se dotýkají daně z vína i její správy. V této části tak lze nalézt jak popis stávajícího stavu, tak se zde objevují vlastní přístupy autorky k rozebíraným otázkám.

Jako třetí úsek lze označit část VI. a závěr práce, které se zabývají možnostmi, která dává současná právní úprava daně z vína v EU a jaké směry je možné očekávat v budoucnosti. Společná organizace trhu s vínem do těchto závěrů celkem zapadá, mohla však být rozebrána z více pohledů a do větší podrobnosti. Do této části mohla být zařazena např. subkapitola věnovaná využívání či nevyužívání daňových rájů v souvislosti se zdaněním vína.

Ohledně předložené disertační práce lze tedy konstatovat, že se jedná o dílo, které soustřeďuje řadu poznatků, které se dotýkají evropských norem upravujících zdanění vína, mezinárodní spolupráce při správě této daně, při jejím vymáhání apod. Disertantka se při zpracování daného tématu mohla opřít pouze o omezený rozsah odborné literatury, který by se věnoval přímo otázkám spojeným s tématem práce. Byla nucena vycházet převážně z textu jednotlivých dokumentů EU, ke kterým mohla aplikovat názory autorů publikací, které rozebírají danou problematiku spíše jen okrajově. To vše ztěžovalo práci disertantky a bylo patrně důvodem určité nevyváženosti jednotlivých částí předložené práce, kdy některé kapitoly trpí určitou popisností, jakož i absencí větší hloubky analýzy a kapitoly jiné jsou zpracovány velmi dobře.

Lze však konstatovat, že doktorandka v předložené práci prokázala schopnost vědeckého přístupu ke zpracovávané materii, zvolené metody zpracování tomu též odpovídají a vytyčený cíl práce byl v základních parametrech splněn. Po formální stránce je předložená práce opatřena řádnými odkazy na použité prameny a vybavena též přiměřeně rozsáhlým poznámkovým aparátem.

Domnívám se, že předložená disertační práce v dostatečné míře prokazuje autorčinu schopnost k samostatné vědecké a odborné činnosti i její hlubší znalost zpracovávané i související problematiky a splňuje tedy požadavky kladené na tento typ prací. Práci lze doporučit k ústní obhajobě před příslušnou komisí.

Po úspěšné obhajobě navrhuji udělení akademického titulu „PhD“.

V Praze dne 6. 8. 2013

Prof. JUDr. Hana Marková, CSc.

oponentka

